Fietsers in de wegcode

Praktische gids voor wegbeheerders

Provincie Antwerpen

COLOFON

Versie
5 augustus 2021

Dienst Mobiliteit

Contactgegevens
Antwerpen Fietsprovincie
Dienst Mobiliteit
Departement Ruimte, Erfgoed en Mobiliteit
Provincie Antwerpen

Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen

E-mail
fietsen@provincieantwerpen.be

www.antwerpenfietsprovincie.be
www.facebook.com/AntwerpenFietsprovincie/

Provincie Antwerpen

Verantwoordelijke uitgever
Wim Lux
Departementshoofd Ruimte, Erfgoed en Mobiliteit
Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen

VOORWOORD

Beste lezer

De voorbije jaren tekenden we in de provincie een spectaculaire groei aan speedpedelecs op: van 2000 in 2016 naar 10 000 in 2018. Alleen al in de provincie Antwerpen rijden er 6 500 rond. Deze fiets wordt steeds vaker gebruikt als een vervoermiddel voor functionele woon-werkverplaatsingen. Als gedeputeerde bevoegd voor Mobiliteit kan ik dit enkel toejuichen gezien het ons dichter bij de gewenste modal shift brengt. We willen meer pendelaars op de fiets en minder in de auto.

Cijfers tonen aan dat de elektrische fietsen daar samen met de beschikbaarheid van goede fietsinfrastructuur een belangrijke rol in spelen. De provinciale Fietsbarometer noteerde immers in 2018 een stijging van het aantal fietsers van maar liefst 21% in drie jaren tijd. Er was een duidelijke correlatie met de snelle opkomst van de elektrische fiets.

De fietsers op de pedelecs worden echter vaak met argusogen bekeken. Fietsen ze op een fietspad, dan vinden andere fietsers dat ze daar niet op hun plek zijn omwille van hun snelheid. Fietsen ze echter op de gewone weg en mijden ze het fietspad, dan wordt dit vaak ook als gevaarlijk ervaren. Velen onder ons weten niet meer waar de speedpedelec dan wel thuishoort. Als beleidsmakers en experten rond mobiliteit zijn jullie er ongetwijfeld op straat of in gemeenteraden over aangesproken.

Er is dus nood aan een algemeen aanvaarde en gedragen visie over de plaats van dit vervoermiddel bij de verschillende wegbeheerders; en daarenboven ook een structurele vertaling in de praktijk met aangepaste verkeersborden. We moeten daar hoogdringend werk van maken. Het is immers belangrijk dat we draagvlak creëren voor dit vervoersmiddel en aldus pendelaars op hun fiets houden en krijgen. Ik wens u dan ook veel inspiratie toe met deze praktische gids voor wegbeheerders.

Namens de deputatie,
Gedeputeerde Luk Lemmens

INHOUD

Voorwoord	5
Inleiding	7
I. Wegcode	9
II. Leeswijzer	11
III. Vanuit verkeersborden	12
IV. Vanuit zachte weggebruikers	14
V. Verkeersborden	17
VI. Markeringen	52
VII. Plaats van de fietsers op de openbare weg	53
VIII. Algemene Gedragsregels	54
IX. Gedrag van de fietsers op de openbare weg	55
X. Definities uit de wegcode	56
Nawoord	59

INLEIDING

De keuze voor de aanduiding van fietsinfrastructuur en het wegstatuut gebeurt meestal bij de aanleg of herinrichting van een fietspad of weg. Door de toevoeging van de categorie speedpedelec als bromfiets klasse P en de jaarlijkse stijging van het fietsgebruik, dringt een herziening van de richtlijnen rond fietsinfrastructuur en vooral de juiste aanduiding van gewenste en toegelaten weggebruikers zich op. Historische keuzes voor de aanduiding van fietsinfrastructuur leiden vandaag tot vreemde en soms gevaarlijke situaties, waarbij speedpedelecs vaak geen echte plaats op de openbare weg krijgen en/of op hun traject regelmatig het fietspad moeten verlaten.

Dit handboek wil een hulpmiddel zijn om de huidige fietsinfrastructuur fiets- en speepedelec-proof te maken. Het begeleidt wegbeheerders stap voor stap bij de herziening van het juridische statuut van hun fietsinfrastructuur op de openbare weg. Daarnaast is dit handboek een handig naslagwerk voor iedereen die zijn kennis rond verkeerswetgeving in functie van fietsers en speedpedelecs wil aanscherpen. Het doet echter geen uitspraken rond ontwerprichtlijnen en bewegwijzering.

De openbare weg en fietsinfrastructuur zijn zelden voorbehouden aan een enkele categorie weggebruikers. Idealiter vertrekt de wegbeheerder vanuit een visie op het gebruik van de fietsinfrastructuur door de verschillende categorieën van weggebruikers. Daarom vat dit handboek aan met de verschillende gewenste en toegelaten categorieën van weggebruikers, om zo het meest aangewezen verkeersbord te bepalen. Het formuleren van een algemene visie op fietsen en speedpedelecs behoort niet tot de doelstellingen van dit handboek.

I. WEGCODE

Voor het behalen van je rijbewijs moet je het verkeersreglement kennen. Voor de meesten van ons eindigt het kraken van deze code zodra het rijbewijs behaald is. Alsof de verkeersreglementering een statisch gegeven is en niet aan veranderingen onderhevig is. Niets is minder waar.

Alle regels zitten vervat in de drie volgende documenten:

1. Wegverkeerswet: wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer;
2. Koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg;
3. Ministerieel besluit van 11 oktober 1976 houdende de minimum afmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens.

<u>Wegverkeerswet</u>
Hierin vind je algemene bepalingen rond wie bevoegd is voor het plaatsen en onderhouden van verkeerstekens, bevoegde personen en de bijhorende aanvullende reglementen. Ook de algemene regels rond het rijbewijs en de strafbepalingen staan hierin vermeld.

<u>KB algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg</u>
Dit KB regelt de algemene regels, algemene gedragsregels, de betekenis van verkeerstekens zoals verkeerslichten, -borden en –markeringen, maar ook de technische voorschriften van voertuigen en rijwielen.

<u>MB algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg</u>
Dit MB beschrijft de voorwaarden waaraan de borden uit het MB moeten voldoen en de plaats en wijze waarop deze geplaatst moeten worden door de wegbeheerders.
Volledigheidshalve geven we mee dat de technische bepalingen en normen waaraan de verkeersborden, hun folie en palen moeten voldoen, vervat zijn in het Standaardbestek 250.

Hulpdiensten en dienstvoertuigen
Hulpdiensten mogen in het kader van een dringende opdracht gebruik maken van alle weginfrastructuur ongeacht het statuut van deze infrastructuur.
Voor het beheer en toezicht kunnen wegbeheerders steeds toelating verlenen aan de instanties die hiervoor instaan (mobiele werf).

Dit handboek tracht de route naar de meest geschikte aanduiding van de fietsinfrastructuur of de openbare weg te beschrijven. Het maakt daarbij gebruik van zowel uittreksels uit het KB en MB, als van interpretaties van het KB en MB zoals gekend tot op 8 november 2019. Bijgevolg kan men het handboek niet gebruiken als een juridische tekst, noch er op een of andere manier rechten aan ontlenen.

II. LEESWIJZER

Dit handboek bevat schema's, teksten en overzichten en wordt wellicht zelden volledig gelezen. Via overzichten, fiches en definities begeleidt dit handboek je graag naar het antwoord op jouw specifieke vraag.

In een eerste overzicht vind je snel de mogelijkheden voor het aanduiden van de fietsinfrastructuur en de openbare weg, vanuit de keuze voor gewenste en toegelaten categorieën van weggebruikers, terug.
Het tweede overzicht toont per categorie van zachte weggebruikers waar deze verplicht is, toegelaten of toelaatbaar is, en hoe je elke categorie kan verbieden gebruik te maken van de infrastructuur.

Daarna krijgt elk verkeersbord een fiche. Deze fiches bevatten de betekenis van het bord, of het aangevuld mag worden met andere borden en hoe elke categorie van zachte weggebruikers kan toegelaten, verplicht of verboden worden. Elke fiche bevat ook de tekst uit het MB en KB.

Het handboek gaat verder met een aantal bepalingen uit de wegcode. Achtereenvolgens worden de plaats van de fietser op de openbare weg, het gedrag van fietsers op de openbare weg en het gedrag van bestuurders ten aanzien van fietsers weergegeven. Afsluitend hernemen we de definities van de verschillende categorieën van weggebruikers.

III. VANUIT VERKEERSBORDEN

	D7	D9	D10	F111	F99a	F99c	F99a	F12a	F19	C1	C3
	✓	✓	✓	✓	✓ met picto	✓ met picto	✓	✓	✓	✓	✓
	✓	✓	✓	✓	✓ met picto	✓ met picto	✓	✓	↓ ↑	UITGEZONDERD	UITGEZONDERD
RIJWIEL	✓ <1m breed	✓	✓ <1m breed	✓	✓ met picto	✓ met picto	✓	✓			
P	✓	✗	✗	✓	✓ met picto	✓ met picto	✓ met picto	✓	↓ P ↑	UITGEZONDERD P	UITGEZONDERD P
A	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	↓ A ↑	UITGEZONDERD A	UITGEZONDERD A
B	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	UITGEZONDERD
AANGE-LANDEN/ VERGUNNING-HOUDERS	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	UITGEZONDERD AANGELANDEN
	✗	✗	✗	✓	✗	✓ met picto	✗	✓	✗	✗	UITGEZONDERD landbouwvoertuigen
GEMOTOR-ISEERD VERKEER	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗

IV. VANUIT ZACHTE WEGGEBRUIKERS

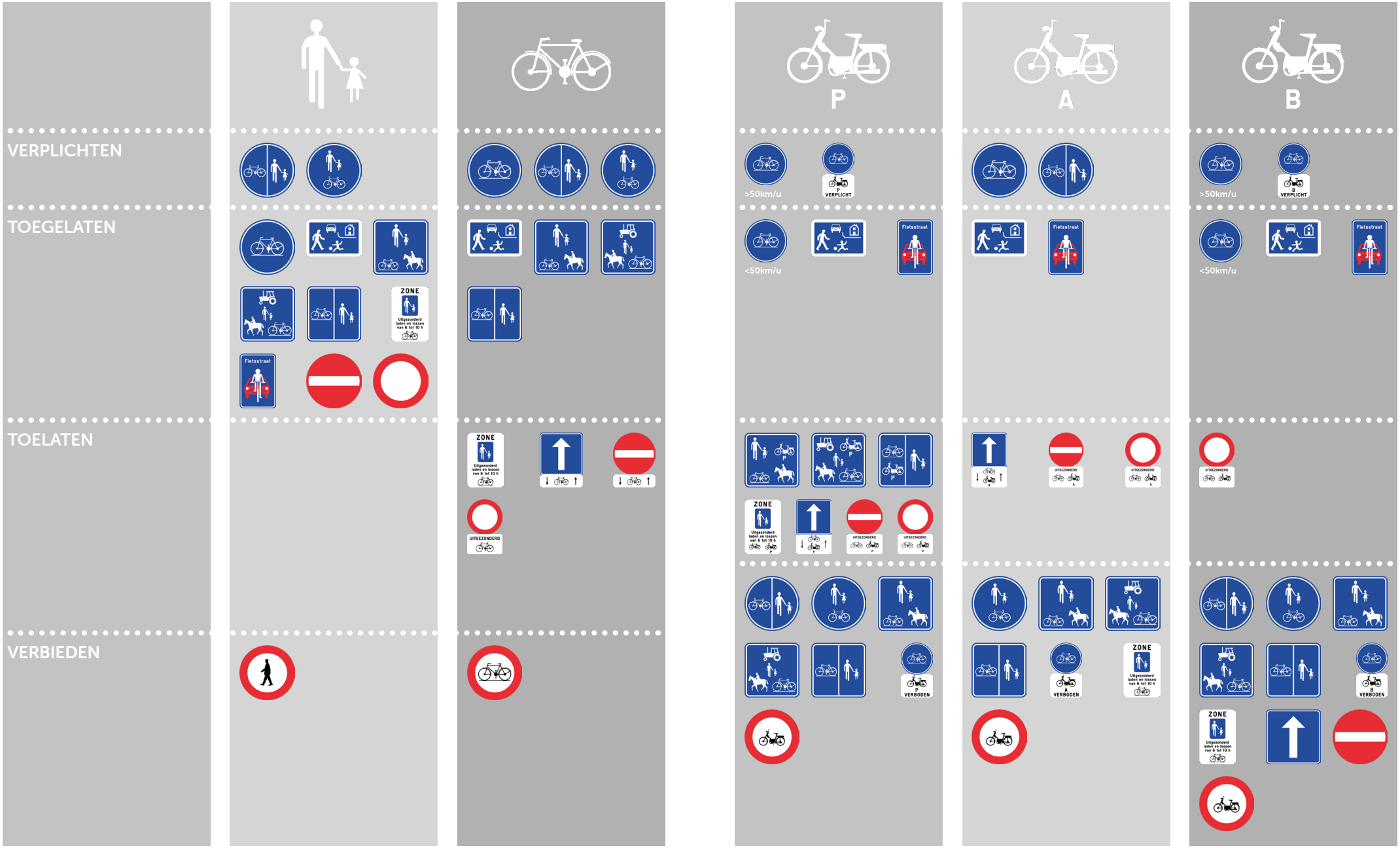

V. VERKEERSBORDEN

Elk uniek verkeersbord, dat van toepassing kan zijn op voetgangers, fietsers en bromfietsers, is weergegeven op een overzichtelijke fiche.

Elke fiche geeft per verkeersbord een overzicht van de wettelijke mogelijkheden voor het verplichten, toelaten of verbieden van de verschillende categorieën gebruikers.

Daarnaast wordt de letterlijke tekst uit de wegcode over de algemene bepalingen en de plaatsingsvoorwaarden aangegeven. De vermelde link kan geraadpleegd worden voor extra uitleg.

D7 - Fietspad

MOETEN	- fietsers - bromfietsen klasse A - bromfietsen klasse P, B bij >50km/u
MOGEN	- bromfietsen klasse P, B bij <50km/u
SNELHEID	- niet geregeld

Mogen gebruik maken van het fietspad als er geen begaanbare berm of trottoir is.

Geven voorrang aan fietsers en bromfietsers op het fietspad.

P

Verplichten

Verbieden

(Kan gecombineerd worden met B)

B

Verplichten

Verbieden

(Kan gecombineerd worden met P)

Algemeen reglement

Verplicht te volgen fietspad, voor zover het zichtbaar is in de rijrichting van de fietser.

Plaatsingsvoorwaarden

Dit verkeersbord moet na elk kruispunt herhaald worden. Indien de plaatsgesteldheid het rechtvaardigt mag het evenwijdig met het fietspad geplaatst worden. Bijvoorbeeld voor de aanduiding van een dubbelrichtingsfietspad.

Wegbeheerders kunnen door middel van onderborden het gebruik van het fietspad door bromfietsen klasse B of P verplichten of verbieden.

M6

M7

M13

M15

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 69 Gebodsborden, 69.1-69.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 10 Gebodsborden, 10.4
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

D9 - Deel van de openbare weg voor bromfietsen klasse A, fietsers en voetgangers

MOETEN	- voetgangers - fietsers - bromfietsen klasse A
MOGEN	- drie- en vierwielers zonder motor met breedte, lading inbegrepen, van minder dan 1m breed
VERBODEN	- bromfietsen klasse P, B
SNELHEID	- niet geregeld

Moeten gebruik maken van dit deel van de openbare weg.

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Verboden onderborden aan te brengen.

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Verboden onderborden aan te brengen.

Algemeen reglement

Deel van de openbare weg voorbehouden voor het verkeer van voetgangers, van fietsen en van tweewielige bromfietsen klasse A.

Plaatsingsvoorwaarden

De scheiding tussen het voetgangersgedeelte, enerzijds, en het gedeelte van de fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A, anderzijds, wordt gerealiseerd door, hetzij een witte doorlopende streep, hetzij een andere wegbedekking, hetzij om het even welke fysische scheiding of door een combinatie van één of meer van deze middelen.

Desgevallend worden op dit verkeersbord de symbolen van de weggebruikers omgewisseld.

Aandachtspunten

Het plaatsen van een D9 op wegen met een snelheid >50km/u is problematisch voor bromfietsen klasse P en B, aangezien zij dan verplicht zijn om op de rijweg te rijden.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 69 Gebodsborden, 69.1-69.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 10 Gebodsborden, 10.5
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

D10 - Deel van de openbare weg voor fietsers en voetgangers

MOETEN	- voetgangers - fietsers
MOGEN	- drie- en vierwielers zonder motor met breedte, lading inbegrepen, van minder dan 1m breed
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B
SNELHEID	- niet geregeld

Moeten gebruik maken van dit deel van de openbare weg.

Gedeeld fiets- en voetpad.

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Verboden onderborden aan te brengen.

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Verboden onderborden aan te brengen.

Algemeen reglement

Deel van de openbare weg voorbehouden voor het verkeer van voetgangers en fietsers.

Plaatsingsvoorwaarden

Dit verkeersbord wordt gebruikt wanneer geen gebruik kan worden gemaakt van het verkeersbord D9 :
wanneer de ruimte te gering is om het verkeer van fietsers en voetgangers te scheiden en de veiligheid van de fietsers aldus beter gewaarborgd is over korte wegvakken of openbare wegen, wanneer er veel verkeer op de rijbaan is en de toegestane maximumsnelheid ten minste 50 km per uur is;
wanneer het nodig is de voetgangers en de fietsers te verplichten wegen of weggedeelten te volgen die veiliger zijn, zonder dat het mogelijk of nodig is het deel van de weg dat voor hen is voorbehouden, te onderscheiden.

Aandachtspunten

Het plaatsen van een D9 op wegen met een snelheid >50km/u is problematisch voor bromfietsen klasse A, P en B, aangezien zij dan verplicht zijn om op de rijweg te rijden.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 69 Gebodsborden, 69.1-69.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 10 Gebodsborden, 10.6
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F12a - (Woon)erf

MOGEN	- voetgangers - fietsers - bromfietsen klasse A, P, B - motorfietsers - motorvoertuigen - landbouwvoertuigen
SNELHEID	20

Mogen gebruik maken van het (woon)erf.

Mogen ganse breedte gebruiken.

Spelen is toegelaten.

Mogen gebruik maken van het (woon)erf.

Mogen gebruik maken van het (woon)erf.

Algemeen reglement
De bijzondere verkeersregelen in de woonerven of erven gelden vanaf de plaats waar het verkeersbord aangebracht is.

Plaatsingsvoorwaarden
Dit verkeersbord wordt rechts geplaatst aan elke toegang tot een woonerf of erf; het mag links herhaald worden.

Deze verkeersborden worden tegelijk geplaatst op alle toegangen en uitgangen van een woonerf.

Het einde van een woonerf wordt verplicht aangeduid met F12b.

F12b

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F1-F31), 71.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 12 Aanwijzingsborden, 12.3bis, 2°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F99a - Deel van de openbare weg voorbehouden voor vermelde weggebruikers

MOGEN	- voetgangers - fietsers - ruiters - vergunninghouders
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B - motorfietsers - motorvoertuigen - landbouwvoertuigen
SNELHEID	30

Mogen gebruik maken van dit deel van de openbare weg, indien het symbool van voetganger vermeld staat op het bord.

Alle vermelde weggebruikers zijn gelijkwaardig.

Toelaten

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Algemeen reglement

Weg of deel van de openbare weg voorbehouden voor het verkeer van voetgangers, fietsers en ruiters.

Het verkeersbord mag aangepast worden volgens de categorie(ën) van weggebruiker(s) die tot deze weg is (zijn) toegelaten.

Plaatsingsvoorwaarden

Zij mogen door geen enkel onderbord aangevuld worden.

Zij mogen niet gebruikt worden voor de bebakening van een voetgangerszone.

Het einde van dit deel van de openbare weg wordt verplicht aangeduid met F101a.

F101a

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F79-F118), 71.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 12 Aanwijzingsborden, 12.23, 2°-3°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F99c - Deel van de openbare weg voorbehouden voor vermelde weggebruikers

MOGEN	- voetgangers - fietsers - ruiters - landbouwvoertuigen - aangelanden en bezoekers
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B - motorfietsers - motorvoertuigen
SNELHEID	30

Mogen gebruik maken van dit deel van de openbare weg, indien het symbool van voetganger vermeld staat op het bord.

Alle vermelde weggebruikers zijn gelijkwaardig.

Toelaten

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Algemeen reglement
Weg voorbehouden voor landbouwvoertuigen, voetgangers, fietsers en ruiters.

Het verkeersbord mag aangepast worden volgens de categorieën van weggebruikers.

Plaatsingsvoorwaarden
Zij mogen door geen enkel onderbord aangevuld worden.

Zij mogen niet gebruikt worden voor de bebakening van een voetgangerszone.

Het einde van dit deel van de openbare weg wordt verplicht aangeduid met F101c.

F101c

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F79-F118), 71.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 12 Aanwijzingsborden, 12.25bis, 2°-3°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F99b - Deel van de openbare weg voorbehouden voor fietsers en voetgangers

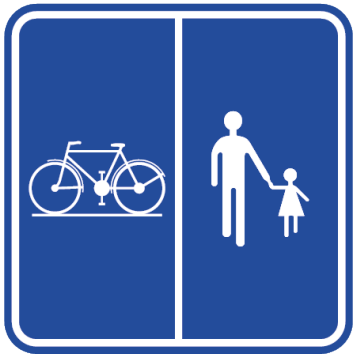

MOGEN	- voetgangers - fietsers - vergunninghouders - aangelanden en bezoekers
VERBODEN	- ruiters - bromfietsen klasse A, P, B - motorfietsers - motorvoertuigen - landbouwvoertuigen
SNELHEID	30

Mogen gebruik maken van dit deel van de openbare weg.

Toelaten

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Algemeen reglement

Weg of deel van de openbare weg voorbehouden voor het verkeer van voetgangers en fietsers met aanduiding van het deel van de weg dat bestemd is voor de verschillende categorieën van weggebruikers.

Het verkeersbord mag aangepast worden volgens de categorie(ën) van weggebruiker(s) die tot deze weg is (zijn) toegelaten.

Plaatsingsvoorwaarden

Zij mogen door geen enkel onderbord aangevuld worden.
In voorkomend geval mogen de symbolen op de borden omgewisseld worden.

Zij mogen niet gebruikt worden voor de bebakening van een voetgangerszone.

De ruimte die aan elke categorie van weggebruikers voorbehouden is moet duidelijk zichtbaar zijn.

Het einde van dit deel van de openbare weg wordt verplicht aangeduid met F101b.

F101b

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F79-F118), 71.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 12 Aanwijzingsborden, 12.24, 2°-5°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F103 - Voetgangerszone

MOGEN	- voetgangers - fietsers
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B
TOELATEN	- venstertijden voor laden en lossen met bromfietsen of motorvoertuigen
SNELHEID	stap voets

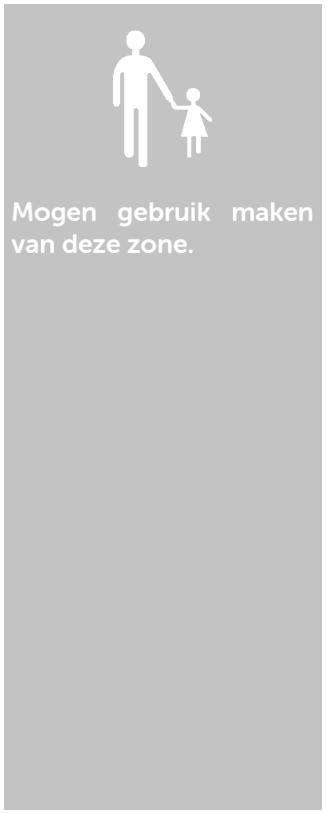

Algemeen reglement

Begin van een voetgangerszone.
Dit verkeersbord wordt rechts geplaatst aan elke toegang tot een voetgangerszone; het mag links herhaald worden.

Plaatsingsvoorwaarden

Zij mogen slechts geplaatst worden indien de zone een handels- of toeristische activiteit heeft.
De weggebruikers die toegang hebben tot de voetgangerszone, overeenkomstig artikel 22sexies 1.2° van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, worden aangegeven in het zwart op het onderste witgedeelte van het bord en in de volgende orde :

- de voertuigen voor de bevoorrading met vermelding van de uren van toegang, eventueel de dagen en eventueel de voorwaarden;
- de taxi's met vermelding van de uren van toegang en eventueel de dagen;
- de fietsers, in voorkomend geval met vermelding van de uren van toegang en eventueel de dagen.

F105

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F79-F118), 71.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 12 Aanwijzingsborden, 12.25, 2°-3°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F111 - Fietsstraat

MOGEN	- voetgangers - fietsers - bromfietsen klasse A, P, B - motorfietsen - motorvoertuigen - landbouwvoertuigen
VERBODEN	- fietsers voorbijsteken, behalve voor bromfietsen klasse P
SNELHEID	30

Mogen gebruik maken van deze straat.

P

Mogen gebruik maken van deze straat.

Mogen fietsers voorbij steken.

Halve straatbreedte gebruiken bij tweerichtingsverkeer en hele straatbreedte gebruiken bij enkelrichtingsverkeer.

B

Mogen gebruik maken van deze straat.

Verboden fietsers voorbij te steken.

Algemeen reglement

Een fietsstraat is een straat die is ingericht als fietsroute, waar specifieke gedragsregels gelden ten aanzien van fietsers, maar waarop tevens motorvoertuigen zijn toegestaan. Een fietsstraat wordt gesignaleerd met een verkeersbord dat het begin aanduidt. De fietsstraat eindigt ter hoogte van het volgend kruispunt.

In fietsstraten mogen de fietsers de ganse breedte van de rijbaan gebruiken voor zover deze slechts opengesteld is in hun rijrichting en de helft van de breedte langs de rechterzijde indien de rijbaan opengesteld is in beide rijrichtingen. Motorvoertuigen hebben toegang tot fietsstraten. Zij mogen de fietsers evenwel niet inhalen. De snelheid mag in een fietsstraat nooit hoger liggen dan 30 kilometer per uur.
Worden voor de toepassing van dit artikel met fietsers gelijkgesteld: de bestuurders van rijwielen of speedpedelecs.

Plaatsingsvoorwaarden

De zonale toepassing van F111 is toegelaten en duidt dan een fietszone aan. Het einde van de fietszone wordt verplicht aangeduid met ZF113.
De vermelding "Fietsstraat" op het verkeersbord is facultatief.

ZF111

ZF113

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F79-F118), 71.2
KB 01-12-1975, Titel II Regels voor het gebruik van de openbare weg, Artikel 22novies Verkeer in fietsstraten
KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 65 Algemene bepalingen, 65.5
KB 01-12-1975, Titel I Inleidende bepalingen, Artikel 2 Bepalingen, 2.61
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

C3 - Verboden in beide richtingen voor iedere bestuurder

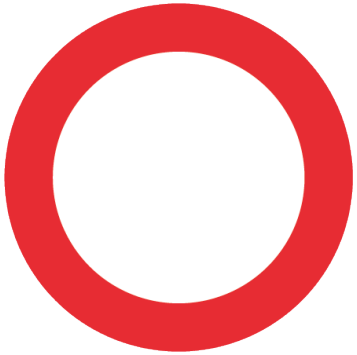

MOGEN	- voetgangers
VERBODEN	- iedere bestuurder
EXTRA	- verbod geldt in beide richtingen

Mogen gebruik maken van deze weg.

In berm of tegen de richting aan de zijkant stappen.

P

Toelaten

(Kan gecombineerd worden met A)

B

Toelaten

Algemeen reglement

Verboden toegang, in beide richtingen, voor iedere bestuurder.

Plaatsingsvoorwaarden

De verbodsborden worden rechts geplaatst; wanneer de plaatsgesteldheid het evenwel niet toelaat mogen zij boven de rijbaan geplaatst worden. Zij mogen herhaald worden op de plaatsen waar het verkeer het rechtvaardigt. Een verbodsbord mag aangekondigd worden door een gelijkaardig verkeersbord, aangevuld met een onderbord dat bij benadering de afstand aanduidt waarop het verbod begint.

Indien het plaatselijk verkeer toegelaten is, wordt het verkeersbord aangevuld met een onderbord van het type IV van bijlage 2 tot dit besluit met de vermelding " Uitgezonderd plaatselijk verkeer ". Dit onderbord mag ook een meer beperkende vermelding dragen, zoals " uitgezonderd landbouwersgebruik ", enz.

Een onderbord van het model M2 bedoeld in artikel 65.2. moet de verkeersborden C3 en C31 aanvullen wanneer het verbod niet geldt voor de fietsers.
Indien het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A, worden die verkeersborden aangevuld met een onderbord van het model M3 bedoeld in artikel 65.2. De letter "A" wordt weggelaten op het onderbord indien het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse B en speedpedelecs.
Het verkeersbord C3 of C31 in combinatie met een onderbord van het model M11 bedoeld in artikel 65.2, betekent dat het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van speedpedelecs.
Het verkeersbord C3 of C31 in combinatie met een onderbord van het model M12 bedoeld in artikel 65.2, betekent dat het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A en speedpedelecs.

M2

M3

M3bis

M11

M12

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 68 Verbodsborden, 68.1-68.4
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 9 Verbodsborden, 9.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

C3 + onderbord - Jaagpad

MOGEN	- voetgangers - diensten en vergunninghouders
VERBODEN	- iedere bestuurder
EXTRA	- verbod geldt in beide richtingen - fietsers en bromfietsen klasse A toelaten
SNELHEID	30

Mogen gebruik maken van deze weg.

In berm of tegen de richting aan de zijkant stappen.

Toelaten

(Kan gecombineerd worden met A)

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Algemeen reglement

Verboden toegang, in beide richtingen, voor iedere bestuurder.
De verbodsborden worden rechts geplaatst; wanneer de plaatsgesteldheid het evenwel niet toelaat mogen zij boven de rijbaan geplaatst worden.
Zij mogen herhaald worden op de plaatsen waar het verkeer het rechtvaardigt.
Een verbodsbord mag aangekondigd worden door een gelijkaardig verkeersbord, aangevuld met een onderbord dat bij benadering de afstand aanduidt waarop het verbod begint.

Plaatsingsvoorwaarden

Indien het plaatselijk verkeer toegelaten is, wordt het verkeersbord aangevuld met een onderbord van het type IV van bijlage 2 tot dit besluit met de vermelding " Uitgezonderd plaatselijk verkeer ".
Dit onderbord mag ook een meer beperkende vermelding dragen, zoals " uitgezonderd landbouwersgebruik ", enz.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 68 Verbodsborden, 68.1-68.4
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 9 Verbodsborden, 9.2
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

C1 - Verboden richting voor iedere bestuurder

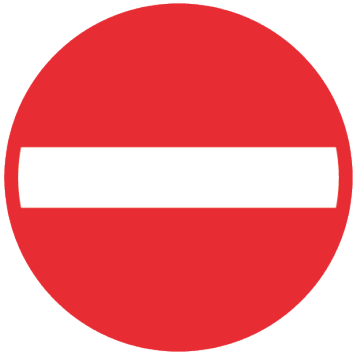

MOGEN	- voetgangers
VERBODEN	- iedere bestuurder
EXTRA	- fietsers toelaten

Mogen gebruik maken van deze weg.

Op trottoir, in berm of tegen de richting aan de zijkant stappen.

Toelaten

(Kan gecombineerd worden met A)

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Algemeen reglement
Verboden richting voor iedere bestuurder.

Plaatsingsvoorwaarden
De verbodsborden worden rechts geplaatst; wanneer de plaatsgesteldheid het evenwel niet toelaat mogen zij boven de rijbaan geplaatst worden.
Zij mogen herhaald worden op de plaatsen waar het verkeer het rechtvaardigt.
Een verbodsbord mag aangekondigd worden door een gelijkaardig verkeersbord, aangevuld met een onderbord dat bij benadering de afstand aanduidt waarop het verbod begint.

Met ieder verkeersbord C1 dat bij het begin van een wegvak met verboden richting geplaatst is, moet op het andere uiteinde een verkeersbord F19 overeenkomen, rechts in de rijrichting geplaatst.
Het verkeersbord F19 mag evenwel niet geplaatst worden indien het verbod opgelegd door het verkeersbord C1, niet het geheel van de openbare weg betreft.

Een onderbord van het model M2 bedoeld in artikel 65.2. moet het verkeersbord C1 aanvullen wanneer het verbod niet geldt voor de fietsers.
Indien het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A, wordt dit verkeersbord aangevuld met een onderbord van het model M3 bedoeld in artikel 65.2.
Het verkeersbord C1 in combinatie met een onderbord van het model M11 bedoeld in artikel 65.2, betekent dat het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van speedpedelecs.
Het verkeersbord C1 in combinatie met een onderbord van het model M12 bedoeld in artikel 65.2, betekent dat het verbod evenmin geldt voor de bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A en speedpedelecs.

M2

M3

M11

M12

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 68 Verbodsborden, 68.1-68.4
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 9 Verbodsborden, 9.1, 1°-3°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

F19 - Eénrichtingsverkeer

MOETEN	- fietsers - bromfietsen klasse A, P, B - motorfietsen - motorvoertuigen
MOGEN	- voetgangers
EXTRA	- altijd in combinatie met C1

Mogen in beide richtingen door deze straat.

Toelaten in beide richtingen.

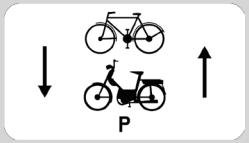

(Kan gecombineerd worden met A)

Verboden in tegenrichting.

Algemeen reglement
Openbare weg met eenrichtingsverkeer.

Plaatsingsvoorwaarden
Dit verkeersbord wordt rechts geplaatst. Het wordt links herhaald op de rijbanen waarvan de breedte het verkeer in meerdere files toelaat.

Het verkeersbord F19 mag niet geplaatst worden indien het verbod opgelegd door het verkeersbord C1 niet het geheel van de openbare weg betreft.

Het verkeersbord F19 wordt aangevuld met een onderbord van het model M.4. of M.5. bedoeld in artikel 65.2. van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer wanneer het verkeer van fietsers en eventueel van bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A in de tegenovergestelde richting toegelaten is.

M4

Het verkeersbord F19 in combinatie met een onderbord van het model M.17 bedoeld in artikel 65.2, betekent dat bestuurders van speedpedelecs eveneens in de twee richtingen mogen rijden.

M5

Het verkeersbord F19 in combinatie met een onderbord van het model M.18 bedoeld in artikel 65.2, betekent dat bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A en speedpedelecs eveneens in de twee richtingen mogen rijden.

M17

Deze onderborden wijzigen de draagwijdte van het verkeersbord niet.

M18

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 71 Aanwijzingsborden (F79-F118), 71.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 12 Aanwijzingsborden, 12.6, 1°-3°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

C11 - Verboden voor rijwielen

MOGEN	- alles wat niet vermeld staat
VERBODEN	- rijwielen
EXTRA	- max. 3 pictogrammen binnen bebouwde kom - max. 2 pictogrammen buiten bebouwde kom

Algemeen reglement
Verboden toegang voor bestuurders van rijwielen.

Plaatsingsvoorwaarden
De verbodsborden worden rechts geplaatst; wanneer de plaatsgesteldheid het evenwel niet toelaat mogen zij boven de rijbaan geplaatst worden.
Zij mogen herhaald worden op de plaatsen waar het verkeer het rechtvaardigt.
Een verbodsbord mag aangekondigd worden door een gelijkaardig verkeersbord, aangevuld met een onderbord dat bij benadering de afstand aanduidt waarop het verbod begint.

De silhouetten die voorkomen op de verkeersborden C5, C6, C7, C9, C11, C13, C15, C17 en C19 mogen op eenzelfde verkeersbord gegroepeerd worden.
Het aantal gegroepeerde silhouetten mag echter niet groter zijn dan drie. Buiten de bebouwde kommen bedraagt dit aantal ten hoogste twee.
Bij gelijktijdig gebruik van de symbolen van de verkeersborden C9 en C11 worden deze op eenzelfde verkeersbord gegroepeerd.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 68 Verbodsborden, 68.1-68.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 9 Verbodsborden, 9.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

C9 - Verboden voor bestuurders van bromfietsen

MOGEN	- alles wat niet vermeld staat
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B - snorfietsen - gehandicaptenvoertuigen met in werking zijnde motor
EXTRA	- max. 3 pictogrammen binnen bebouwde kom - max. 2 pictogrammen buiten bebouwde kom

Toegelaten op dit deel van de weg.

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Verboden gebruik te maken van dit deel van de openbare weg.

Algemeen reglement
Verboden toegang voor bestuurders van bromfietsen.

Plaatsingsvoorwaarden
De verbodsborden worden rechts geplaatst; wanneer de plaatsgesteldheid het evenwel niet toelaat mogen zij boven de rijbaan geplaatst worden.
Zij mogen herhaald worden op de plaatsen waar het verkeer het rechtvaardigt.
Een verbodsbord mag aangekondigd worden door een gelijkaardig verkeersbord, aangevuld met een onderbord dat bij benadering de afstand aanduidt waarop het verbod begint.

De silhouetten die voorkomen op de verkeersborden C5, C6, C7, C9, C11, C13, C15, C17 en C19 mogen op eenzelfde verkeersbord gegroepeerd worden.
Het aantal gegroepeerde silhouetten mag echter niet groter zijn dan drie. Buiten de bebouwde kommen bedraagt dit aantal ten hoogste twee.
Bij gelijktijdig gebruik van de symbolen van de verkeersborden C9 en C11 worden deze op eenzelfde verkeersbord gegroepeerd.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 68 Verbodsborden, 68.1-68.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel
MB 11-10-1976, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 9 Verbodsborden, 9.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1976/10/11/1976101105/justel

B22 - Fietsers mogen rechtsaf bij rood licht

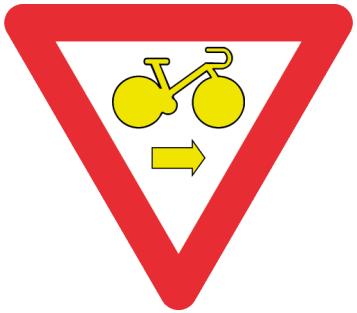

MOGEN	- fietsers
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B

Voorrang op fietsers die rechts afslaan.

Verboden rechts af te slaan.

Toelaten:
Bijkomend oranjegeel knipperend licht met een fietssilhouet en met een oranje-gele knipperende pijl.

Verboden rechts af te slaan.

Algemeen reglement
Krachtens verkeersbord B22 mogen fietsers de in artikel 61 bedoelde driekleurige verkeerslichten voorbijrijden om rechts af te slaan, wanneer het verkeerslicht op rood of oranjegeel staat, op voorwaarde dat zij hierbij voorrang verlenen aan de andere weggebruikers die zich verplaatsen op de openbare weg of op de rijbaan.

Plaatsingsvoorwaarden
De verkeersborden B22 en B23 moeten geplaatst worden aan alle driekleurige verkeerslichten bedoeld in artikel 61 van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, behalve als dit omwille van veiligheidsredenen niet mogelijk is (zichtbaarheid, plaatsgesteldheid).
De verkeersborden B22 moeten in elk geval geplaatst worden wanneer de fietser die rechts afslaat terecht komt op: een fietspad; een deel van de openbare weg aangeduid door D10, F99a, F99b, F99c en F101a, F101b en F101c; een voetgangerszone aangeduid door F103 en F105; een erf of een woonerf aangeduid door F12a en F12b; een bijzondere overrijdbare bedding of een busstrook aangeduid respectievelijk door F17 en F18 wanneer deze opengesteld zijn voor fietsers.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 67 Verkeersborden betreffende de voorrang, 67.1-67.3
KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk I Verkeerslichten, Artikel 61 Driekleurige verkeerslichten, 61.1, 9°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

B23 - Fietsers mogen rechtdoor bij rood licht

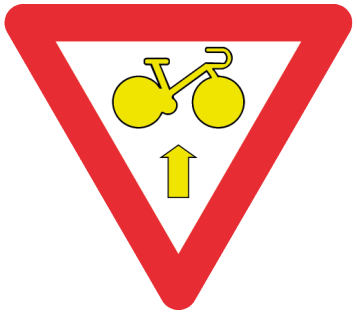

MOGEN	- fietsers
VERBODEN	- bromfietsen klasse A, P, B

Voorrang op fietsers die rechtdoor rijden.

Verboden rechtdoor te rijden.

Toelaten:
Bijkomend oranjegeel knipperend licht met een fietssilhouet en met een oranje-gele knipperende pijl.

Verboden rechtdoor te rijden.

Algemeen reglement
Krachtens verkeersbord B23 mogen fietsers de in artikel 61 bedoelde driekleurige verkeerslichten voorbijrijden om rechtdoor te rijden, wanneer het verkeerslicht op rood of oranjegeel staat, op voorwaarde dat zij hierbij voorrang verlenen aan de andere weggebruikers die zich verplaatsen op de openbare weg of op de rijbaan.

Plaatsingsvoorwaarden
De verkeersborden B22 en B23 moeten geplaatst worden aan alle driekleurige verkeerslichten bedoeld in artikel 61 van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, behalve als dit omwille van veiligheidsredenen niet mogelijk is (zichtbaarheid, plaatsgesteldheid).
De verkeersborden B22 moeten in elk geval geplaatst worden wanneer de fietser die rechts afslaat terecht komt op: een fietspad; een deel van de openbare weg aangeduid door D10, F99a, F99b, F99c en F101a, F101b en F101c; een voetgangerszone aangeduid door F103 en F105; een erf of een woonerf aangeduid door F12a en F12b; een bijzondere overrijdbare bedding of een busstrook aangeduid respectievelijk door het verkeersbord F17 en F18 wanneer deze opengesteld zijn voor fietsers.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk II Verkeersborden, Artikel 67 Verkeersborden betreffende de voorrang, 67.1-67.3
KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk I Verkeerslichten, Artikel 61 Driekleurige verkeerslichten, 61.1, 9°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

VI. MARKERINGEN

FIETSPAD

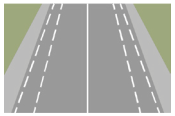

Het deel van de openbare weg dat afgebakend is door twee evenwijdige witte onderbroken strepen en dat niet breed genoeg is voor het autoverkeer, is een fietspad.

KB 01-12-1975, Titel III Verkeerstekens, Hoofdstuk III Wegmarkeringen, Artikel 74 Overlangse markeringen die een fietspad aanduiden

ZEBRAPAD

Al fietsend geen voorrang.

Met fiets aan de hand wel voorrang, want dan wordt de fietser gelijkgesteld met een voetganger.

Verplicht gebruik voor voetgangers indien het zebrapad op minder dan 20 meter afstand ligt.

KB 01-12-1975, Titel II Regels voor het gebruik van de openbare weg, Artikel 42 Voetgangers, 42.4.1

FIETSOVERSTEEK

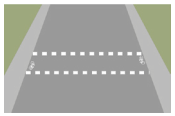

Geen voorrang

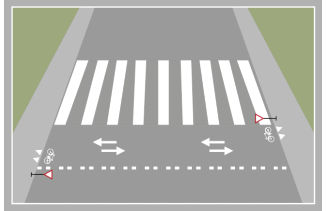

- **haaientanden**
- **enkele blokmarkering**
- **2x B1 verkeersborden**
- **2x fietsmarkering**
- **dubbele pijlen als het dubbelrichting is**

Wel voorrang

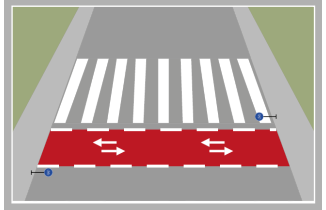

- **dubbele onderbroken lijnmarkering**
- **2x D7 verkeersborden**
- **dubbele pijlen als het dubbelrichting is**

Fietsberaad, Adviesnota fiets-oversteekmarkeringen op kruis-punten
https://fietsberaad.be/documenten/adviesnota-fietsoversteekmarkeringen-op-kruispunten/

VII. PLAATS VAN FIETSERS OP DE OPENBARE WEG

Wanneer de openbare weg een berijdbaar fietspad, aangeduid door wegmarkeringen (zoals bepaald in KB 01-12-1975, Titel III, Hoofdstuk III, Artikel 74: Het deel van de openbare weg dat afgebakend is door twee evenwijdige witte onderbroken strepen en dat niet breed genoeg is voor het autoverkeer, is een fietspad.) omvat en/of aangeduid door het verkeersbord D7 of D9, dan moeten de fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A, dit fietspad volgen voor zover het rechts in hun rijrichting ligt en het in de door hen gevolgde rijrichting gesignaliseerd is. Zij mogen een dergelijk fietspad niet volgen, wanneer dit links in hun rijrichting ligt.

Wanneer de fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen het fietspad moeten volgen, mogen zij dat verlaten om van richting te veranderen, om in te halen of om omheen een hindernis te rijden.

Zo er geen fietspad is, en op voorwaarde rechts in de rijrichting te rijden en voorrang te verlenen aan de weggebruikers die zich op deze delen van de openbare weg bevinden, mogen fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A de gelijkgrondse bermen en parkeerzones bedoeld in artikel 75.2 volgen en, buiten de bebouwde kommen, mogen de fietsers bovendien de trottoirs en verhoogde bermen volgen.

De fietsers van minder dan 10 jaar mogen in alle omstandigheden de trottoirs en de verhoogde bermen volgen.

KB 01-12-1975, Titel II Regels voor het gebruik van de openbare weg, Artikel 9 Plaats van de bestuurders op de openbare weg, 9.1.2, 1°-5°
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

VIII. ALGEMENE GEDRAGSREGELS VOOR DE WEGGEBRUIKERS

Elke weggebruiker moet de bepalingen in het verkeersreglement naleven.
Onverminderd de naleving van de bepalingen in dit reglement mag de bestuurder kwetsbaardere verkeersdeelnemers niet in gevaar brengen. Met name wanneer het gaat om fietsers en voetgangers, inzonderheid wanneer het kinderen, bejaarden of personen met een handicap betreft.
Hieruit volgt dat elke bestuurder dubbel voorzichtig moet zijn bij aanwezigheid van kwetsbaardere weggebruikers, of wanneer hun aanwezigheid op de openbare weg kan voorzien worden. In het bijzonder op een openbare weg in een bebouwde kom die geheel of gedeeltelijk omgeven is met bebouwing en met toegangen tot activiteiten langs de weg en die gekenmerkt is door het gedeeld gebruik van de ruimte door verschillende soorten weggebruikers.

De bestuurder van een auto of van een motorfiets mag een fietser of bestuurder van een tweewielige bromfiets die zich op de openbare weg bevindt onder de in dit reglement voorziene voorwaarden niet in gevaar brengen.
Hij moet dubbel voorzichtig zijn ten aanzien van fietsende kinderen en bejaarden.
Hij moet een zijdelingse afstand van ten minste één meter laten tussen zijn voertuig en de fietser of bestuurder van een tweewielige bromfiets. Buiten de bebouwde kom bedraagt de zijdelingse afstand ten minste 1,5 meter.

Hij mag een oversteekplaats voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen slechts met matige snelheid naderen, teneinde de weggebruikers die er zich op bevinden niet in gevaar te brengen en ze niet te hinderen wanneer zij het oversteken van de rijbaan met normale snelheid beëindigen. Zo nodig moet hij stoppen om ze te laten doorrijden.
Hij mag een oversteekplaats voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen niet oprijden wanneer het verkeer zodanig belemmerd is dat hij waarschijnlijk op die oversteekplaats zou moeten stoppen.

KB 01-12-1975, Titel II Regels voor het gebruik van de openbare weg, Artikel 7 Algemene gedragsregels voor de weggebruikers, 7.1-7.4
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

IX. GEDRAG VAN FIETSERS OP DE OPENBARE WEG

De fietsers en bestuurders van speedpedelecs die de rijbaan volgen, mogen met twee naast elkaar rijden, behalve wanneer het kruisen niet mogelijk is. Buiten de bebouwde kom moeten zij bovendien achter elkaar rijden bij het naderen van een achteropkomend voertuig.

Wanneer fietsers de rijstrook die voorbehouden is aan voertuigen van geregelde openbare diensten en aan voertuigen bestemd voor het ophalen van leerlingen of de bijzondere overrijdbare bedding mogen volgen, moeten zij achter elkaar rijden.

Fietsers moeten achter elkaar rijden wanneer een aanhangwagen aan een fiets gekoppeld is.

De gebruikers van het fietspad mogen elkaar noch hinderen, noch in gevaar brengen, noch een gevaarlijk gedrag vertonen ten opzichte van de andere weggebruikers.

Wanneer bromfietsers de bijzondere overrijdbare bedding mogen volgen, moeten zij achter elkaar rijden.

Wanneer er een oversteekplaats voor fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen is, moeten de fietsers en de bestuurders van tweewielige bromfietsen die zich op het fietspad bevinden deze gebruiken.

Zij mogen zich slechts voorzichtig op de oversteekplaats begeven met inachtneming van de naderende voertuigen.

KB 01-12-1975, Titel II Regels voor het gebruik van de openbare weg, Artikel 43 Fietsers en bromfietsers, 43.2-43.3
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

X. DEFINITIES UIT DE WEGCODE

De volgende definities uit de wegcode moeten de toepassing van dit handboek duidelijker maken en ondersteunen.

Bestuurder = al wie een voertuig bestuurt of trek-, last- en rijdieren of vee geleidt of bewaakt.

Voertuig = elk middel van vervoer te land, alsmede alle verrijdbaar landbouw- of bedrijfsmaterieel.

Voortbewegingstoestel = ofwel een "niet-gemotoriseerd voortbewegingstoestel", dit wil zeggen elk voertuig dat niet beantwoordt aan de definitie van rijwiel, dat door de gebruiker of de gebruikers door middel van spierkracht wordt voortbewogen en niet met een motor is uitgerust;
ofwel een "gemotoriseerd voortbewegingstoestel", dit wil zeggen elk motorvoertuig met één of meer wielen dat door bouw en motorvermogen, op een horizontale weg, niet sneller kan rijden dan 25 km per uur, onder meer: elektrische rolstoelen, elektrische rolwagens voor personen met verminderde mobiliteit, gemotoriseerde autopeds, zelf balancerende een- of tweewielige elektrische toestellen.

Voor de toepassing van dit besluit worden de gemotoriseerde voortbewegingstoestellen niet gelijkgesteld met motorvoertuigen.
Het niet bereden voortbewegingstoestel wordt niet als voertuig beschouwd.
De gebruiker van een voortbewegingstoestel, die niet sneller dan stapvoets rijdt, wordt niet gelijkgesteld met een bestuurder.

Motorvoertuig = elk voertuig uitgerust met een motor, bestemd om op eigen kracht te rijden.

Bromfiets klasse A = elk twee- of driewielig voertuig uitgerust met een motor met inwendige verbranding waarvan de cilinderinhoud ten hoogste 50 cm^3 bedraagt met een netto-maximumvermogen van ten hoogste 4 kW, of met een elektrische motor met een nominaal continu maximumvermogen van ten hoogste 4 kW en met een door de constructie bepaalde maximumsnelheid

van 25 km per uur, met uitsluiting van de gemotoriseerde voortbewegingstoestellen. Een bromfiets klasse A kan je herkennen aan een nummerplaat waar SA opstaat.

Bromfiets klasse B = elk drie- of vierwielig voertuig, met uitsluiting van de bromfietsen klasse A, met een door de constructie bepaalde maximumsnelheid van ten hoogste 45 km per uur en met de volgende kenmerken: een cilinderinhoud van ten hoogste 50 cm^3 met een netto-maximumvermogen van ten hoogste 4 kW indien het een motor met elektrische ontsteking betreft, of een netto-maximumvermogen van ten hoogste 4 kW indien het een motor met compressieontsteking betreft, of een nominaal continu maximumvermogen van ten hoogste 4 kW indien het een elektrische motor betreft. Een bromfiets klasse B kan je herkennen aan een nummerplaat waar SB opstaat.

Bromfiets klasse P/speedpedelec = elk tweewielig voertuig met pedalen, met uitsluiting van de gemotoriseerde rijwielen, met een hulpaandrijving met als hoofddoel trapondersteuning waarvan de aandrijfkracht wordt onderbroken bij een voertuigsnelheid van maximum 45 km per uur, en met de volgende kenmerken: een cilinderinhoud van ten hoogste 50 cm^3 met een netto-maximumvermogen van ten hoogste 4 kW indien het een motor met inwendige verbranding betreft, of een nominaal continu maximumvermogen van ten hoogste 4 kW indien het een elektrische motor betreft. Een speedpedelec kan je herkennen aan een nummerplaat waar SP opstaat.

Motorfiets = elk tweewielig motorvoertuig met of zonder zijspanwagen en dat niet beantwoordt aan de bepaling van de bromfiets.

Rijwiel = elk voertuig met twee of meer wielen, dat wordt voortbewogen door middel van pedalen of van handgrepen door één of meer van de gebruikers en niet met een motor is uitgerust, zoals een fiets, een driewieler of een vierwieler.
Bv.: bakfiets, gocart

Fiets = elk rijwiel met twee of meer wielen (driewieler en vierwieler) dat een breedte hebben van maximum 1 meter en dat wordt voortbewogen door middel van pedalen of van handgrepen door één of meer van de gebruikers en niet met een motor is uitgerust. Elke fiets is dus een rijwiel, maar niet elk rijwiel is een fiets. Bepaalde regels in het verkeersreglement hebben enkel betrekking op fietsers:

- Fietsen mogen onder bepaalde voorwaarden met twee naast elkaar rijden, rijwielen niet;
- Enkel fietsers mogen (moeten) gebruik maken van de fietspaden, rijwielen moeten gebruik maken van de rijbaan;
- Wegen kunnen worden voorbehouden aan fietsers door het bord F99a en F99b;
- Fietsers hebben toegang tot wegen die voorbehouden zijn voor het plaatselijke verkeer, of voor plaatselijke bediening en hebben ook toegang tot de speelstraten;
- Door het plaatsen van onderborden of opschriften mogen fietsers in éénrichtingsstraten in de tegenovergestelde richting rijden, hebben zij toegang tot de busstroken en de bijzondere overrijdbare beddingen evenals tot de voetgangerszones;
- Fietsers mogen plaats nemen in een opstelvak voor fietsers.

Voetganger = een persoon die zich te voet verplaatst. De personen die een kruiwagen, een kinderwagen, een rolstoel of enig ander voertuig zonder motor dat geen bredere dan de voor de voetgangers vereiste ruimte nodig heeft, aan de hand leiden en de personen die een fiets, een gemotoriseerd rijwiel of een tweewielige bromfiets aan de hand leiden, worden gelijkgesteld met voetgangers.

KB 01-12-1975, Titel I Inleidende bepalingen, Artikel 2 Bepalingen, 2.13-2.18, 2.46
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel

NAWOORD

Mocht je tijdens het gebruik van het handboek vragen hebben of op foutieve informatie stoten, kan je dit steeds melden aan het Steunpunt Fiets van de provincie Antwerpen via fietsen@provincieantwerpen.be. Verbetersuggesties zijn ook steeds welkom op hetzelfde adres.

INTERESSANTE LINKS

www. fietsberaad.be
www. wegcode.be
www.antwerpenfietsprovincie.be

fietsers in de wegcode

Gecoördineerde tekst KB:
http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/besluit/1975/12/01/1975120109/justel